

MØTEPLASS FOR MESTRING

For mestring og verdighet

DEMENS...

...er den sjukdomen
menneske over 50
fryktar mest. I noko
større grad enn kreft,
og i betydeleg større
grad enn bl.a
hjarte /kar, kronisk
smerte og diabetes

For mestring og verdighet

DEMENSPLAN 2015

- Demens i yngre år og pårørende er sentrale satsingsområde
- 2012: Midlar til å arrangere kurssamlingar for menneske med demens saman med pårørende
- 7 regionar
- Samarbeid mellom Nasjonalt kompetancesenter for aldring og Helse og Nasjonalforeningen for Folkehelse
- Organisering: Alderspsykiatriske einingar og regionale NFF - kontor

For mestring og verdighet

MØTEPLASS FOR MESTRING

**Kurstilbod for menneske som får
demens midt i livet (før fylte 65 år) og
deira pårørande**

Nasjonalforeningen
for folkehelsen

Aldring og helse
Nasjonal kompetansetjeneste

For mestring og verdighet

Kven jobbar ei slik helg?

- **Fagpersonar frå spesialisthelsetenesten (fagansvarleg, musikkterapeut, psykolog, sjukepleiar)**
- **Frivillige frå lokale demensforeningar – Nasjonalforeningen for folkehelse – alle med relevant erfaring**
- **Kompetancesenter for Aldring og Helse er arrangør**

For mestring og verdighet

MØTEPLASS FOR MESTRING

- Samtalegrupper både for pårørende og dei som har demens.
- Undervisning
  - Lov og rett (fremtidsfullmakt – andre utfordringar. Sjukedagar?)
  - Hjelpemiddel
  - Kommunikasjon
  - Sjukdomslære / relasjonsdialog
- Sosialt program
- Musikk
- Tur
- Fellesskap – her og no, og seinare
- **FAST HOTELL** – dialog med personale for å fremje mestring

Før mestring og verdighet

LOKALISERING

praktisk organisering, uteområde, måltid,

For mestring og verdighet

Musikken er med, rammar inn

- Start på dagen
- Innleie kvart foredrag
- I samtalegruppene – skifte tema, pause frå samtalens
- Samlast sosialt rundt
- Dans
- Hugsevenleg quiz

Før mestring og verdighet

MÅL

- **Gje deltagarane auka kunnskap og støtte til å handtere ein ny livssituasjon ved at dei får:**
  - Kunnskap om ulike tema som vert berørt av sjukdommen
  - Auka forståing om sjukdomen
  - Mulighet til felles refleksjon om utfordringar knytta til å vere open om sjukdomen
  - Kunnskap om hjelpeapparatet
  - Erfaringsutveksling
  - Oppleve auka meistring av livssituasjonen
  - **STOR ENDRING SIDAN OPPSTART I 2012**
    - Frå å ikkje ville fortelje til barna – til praktisk organisering av kvardagen, framtidstenkjing

For mestring og verdighet

SYSTEMREISA – her og no og tida som kjem

For mestring og verdighet

SAMTALEGRUPPER

For pårørande

For menneske med demens

- Dele med andre i liknande situasjon
  - Snakke uten å beskytte, ta omsyn
  - Struktur i samtalen
  - Rom for latter – rom for alvor
-
- *Viser ikke utanpå*
  - *Smittar ikke*
  - *Er ikke nokon sin feil*

På mestring og verdighet

KNUT ENGEDAL

Foto: I.M Høie

demensforskingsprisen 2019

- **FORSKING 2 spor:**
  - Finne ein kur – biologisk forsking
  - Når det først er slik.....korleis yte best mogeleg verdig og individuell omsorg
- **Viktig at helsepersonell og pårørande får lære å forstå kva konsekvensar dei ulike hjerneskadane medfører for å oppnå betre kommunikasjon**
- **TIPS:**
  - Setje ned tempoet
  - Snakke enkelt
  - Ein ting i gongen
  - Vent på svar!
  - Tolk kroppsspråk
  - Sjølv nytte både tale og kroppsspråk

For mestring og verdighet

HVEM SER MEG?

- Sommarleir for barn under 18 i fylgje med ein nær voksen
- www.hvemsermeg.no

For mestring og verdighet

TID TIL Å VÆRE UNG

**Landsdekkande
helgekurs for
ungdom og voksne
mellan 18-30 år**

*«Det er så godt å
prate med noen som
forstår»*

www.tidenflyr.no

Aldring og helse
Nasjonal kompetansetjeneste
For næring og verdighet

DEMENSLINJEN

- Få råd fra fagfolk om demens
- Demenslinjen har spesialsykepleiere som kan svare deg.
Demenslinjen er åpen mandag til fredag kl. 9 -15.
- **23 12 00 40**

For mestring og verdighet

LIKEPERSON

- <https://nasjonalforeningen.no/likeperson>

En likeperson er ikke en fagperson, men en som selv har erfaringer som pårørende, og har fått opplæring i det å være likeperson. Alle våre likepersoner har taushetsplikt. Du kan ringe, eller sende en sms.

For mestring og verdighet

AKTIVITETSVENN

- En aktivitetsvenn er en frivillig som gjør aktiviteter sammen med en som har demens. Aktivitetsvennen og personen med demens kobles sammen på bakgrunn av felles interesser, og møtes minst to ganger i måneden og gjør ting sammen som de liker. Det kan være alt fra å gå på tur, gå på teater eller på kafe, til å bare møtes for en kopp kaffe og en prat.
- Målet er at samværet skal være givende og trygt for begge parter.
- De frivillige får kurs og veiledning fra Nasjonalforeningen for folkehelsen, slik at de er best mulig rustet for å være en støtte og venn i hverdagen for et menneske med demens.

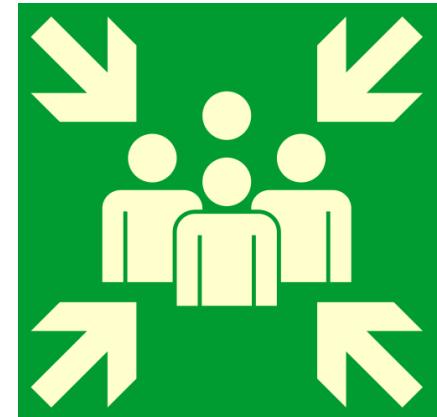
<https://nasjonalforeningen.no/tilbud/aktivitetsvenn-for-personer-med-demens/>

For mestring og verdighet

MØTEPUNKT OG TILBOD - Bergen

- Aktivitetssenter for yngre- Lynghaug,
- Demensforening
- Møteplass for mestring

NB! Gi hjelp til å sjekke din bydel / di kommune

Folk treng ofte ein PERSON å ringe – ikkje namn på ein instans

- Demenskafe, musikkgruppe, frivilligsentralar, pårørandekurs - demensforening, lærings-og mestringssenteret, geriatrisk poliklinikk, Olaviken, likemann, samtalegrupper, aktivitetsvenn
- Bergen kompetansesenter for demens
- Nasjonalforeningen for folkehelse

For mestring og verdighet

Teatergaten Kafé gjenåpner 11. november kl 17-19.

Kafeen er en møteplass for personer med demens og pårørende i samarbeid med frivillige kaféverter og fagpersoner.

Gjenåpningen feires med et musikalsk innslag, hyggelig prat rundt bordet og servering av vafler og kaffe.

Teatergaten kafé er åpen torsdager kl 17.00 – 19.00 i egne lokaler på gateplan hos Engenseret i Teatergaten 43. Kaffe og noe å bite i kan kjøpes til hyggelige priser.

Velkommen til kafeen med det varme hjertet!

Kontaktperson: Stine Lampe, aktivitetskoordinator i Bergen kommune.

Tlf: 40 81 61 21 eller epost:
stine.lampe@bergen.kommune.no

Teatergaten Kafé er et samarbeid mellom:

Bergen demensforening

For næring og verdighet